

## Interventieaanpak actualiteit bestemmingsplannen

### Prioritaire Nationaal ruimtelijke belangen (risico)

3 Ontwikkeling Schiphol 2030    9 Luchtkwaliteit    10a Ruimte voor de Rivier  
 10b Kust en Noordzee    10d IJsselmeergebied    13 EHS, VHR, NBW  
 14 Nationale Landschappen    15 Werelderfgoederen    40 PKB Structuurschema Buisleidingen

Categorie Verklaring	Verklaringen geclusterd	Verklaringen gedetailleerd	Interventieopties	Acties	Opmerkingen
<b>Weten</b>	Onbekend met beleid, risico's, onderzoeks-verplichtingen en onduidelijk beleid	1. Onbekend met rijksbeleid. 2. Onduidelijkheid doorvertaling i.v.m. stapeling van rijksbeleid. 3. Rijksbeleid onvoldoende concreet, eenduidig. 4. Onvoldoende kennis van veiligheidsrisico's. 5. Onduidelijkheid over onderzoeksverplichtingen bij conserverende plannen. 6. Onduidelijkheid over bijvoorbeeld nationale landschappen, door niet concrete prov. structuurvisies en streekplannen. 7. De veronderstelling dat doorwerking van nationaal ruimtelijk beleid tot planschades zal leiden.	<b>Voorlichting</b> - Handreiking RO en milieu uitbreiden met prioritaire overige onderwerpen  - Voorlichting bij thematische aanpak prioritaire onderwerpen  - Invoeringsbegeleiding AMvB en prov. verordeningen  - Informatie onderzoeks-verplichtingen	VI (RMD+BRR)  VI (RMD)  Beleid/ Provincies  Beleid/ VI (RMD+BRR)	Actie al in gang gezet. O.a. voorzien in behoeftepeiling bij gemeenten/ analyse vragen Infomil. Trendanalyse Programma Borging wordt hierin betrokken LNV: handreiking Bestemmingsplannen en natuurwetgeving uitgebracht.  Borgen in projectplannen.  Voor een deel zal voorzien worden in duidelijkheid door AMvB-ruimte en prov. Verordeningen zelf. Specifieke aandachtspunten benoemen in invoeringsbegeleiding. Bijvoorbeeld m.b.t. risico op planschades.  Op de VROM-website is informatie beschikbaar over het toetsen van ruimtelijke plannen. Onderdeel hiervan is een signaleringscan. Hiermee kan worden nagegaan welke onderzoeksverplichtingen van toepassing zijn bij een bepaald type ruimtelijke ontwikkeling. Mogelijk ontbreekt het aan bekendheid met deze informatie en tool. De VI kan in de handreiking RO en Milieu hier nog eens op wijzen. De beleidsdirectie kan dit ook doen bij de invoeringsbegeleiding van de AMvB-ruimte. De adviesbureaus hierin ook betrekken (door deze bijvoorbeeld op te nemen in de verzendlijst voor de handreiking). Tenslotte: de VNG heeft een helpdesk voor vragen over de Wro.  Bij de planbeoordeling kan er op worden gelet welke gemeenten en bij welke onderwerpen gemeenten onderzoeken uitvoeren, terwijl daar geen verplichting toe is. Gemeenten kunnen daar rechtstreeks op worden gewezen, maar kan ook input geven voor de handreiking of voorlichting anderszins).

<b>Kunnen</b>	Hoge kosten	<p>1. Veel gemeenten, met name de kleine gemeenten, moeten gebruik maken van externe bureaus. Dit kost meer geld en leidt daarbovenop nog tot tariefsverhogingen.</p> <p>2. De opgave is toegenomen door verplichtingen uit de AmvB.</p> <p>3. Sectorale onderzoeken kosten veel geld.</p>	<p><b>Kostenreductie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Stimuleringsubsidies</li> <li>- Reductie onderzoeksverplichtingen</li> <li>- Aanbesteding onderzoek door meerdere gemeenten in gebied</li> <li>- Toepassing van beheersverordeningen</li> <li>- Standaardiseren voorschriften, modelplannen)</li> </ul>	<p>Beleidsdirectie</p> <p>Beleid i.o.m. departementen</p> <p>VI (RMD)</p> <p>PBL/VI (RMD)</p> <p>VNG</p>	<p>Taken worden in medebewind uitgevoerd. Hierdoor al uitkering via gemeentefonds (niet geoormerkt). Dit neemt niet weg dat een extra stimuleringsubsidie kan worden ingezet, net als in de jaren '90 (bestemmingsplannen buitengebied en via BUGM-VOGMregelingen).</p> <p>Onderzoeken of een verdere reductie mogelijk is bij kleine of overwegend conserverende plannen, bijvoorbeeld door te volstaan met een aannemelijkheidsverklaring.</p> <p>Punt van aandacht bij eventuele specifieke interventies in thema-onderzoek.</p> <p>Nagaan of dit kostenbesparende instrument voldoende wordt toegepast. VNG heeft Handreiking beheersverordening gepubliceerd.</p> <p>Er is een Regeling standaarden RO met praktijkrichtlijnen (<a href="http://www.Geonovum.nl">www.Geonovum.nl</a>) Hier wordt bedoeld modelvoorschriften per Nationaal ruimtelijk belang. Peilen via VI-account VNG.</p>
	Capaciteitsproblemen	<p>1. De financiële middelen en capaciteit zijn beperkt. Gemeenten kunnen onvoldoende aan gekwalificeerd personeel komen, met name kleine gemeenten.</p>	<p><b>Samenwerking/uitbesteding</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Intergemeentelijke Samenwerking met als optie uitbreiding basispakket regionale uitvoeringsdiensten (RUD's)</li> <li>- Uitbesteden aan adviesbureaus</li> </ul>	<p>VI (RMD)</p> <p>XXXXXXX</p>	<p>Punt van aandacht bij eventuele specifieke interventies in themaonderzoek.</p> <p>Deze keuze wordt al gemaakt met als nadeel hoge kosten.</p>
	Knelpunten in de procesopzet en -beheersing	<p>1. Het actualiseren van bestemmingsplannen is een lang en (mede door externe factoren) moeizaam te beheersen proces.</p> <p>2. Bij gemeenten ontbreekt een visie voor een goede aanpak voor het projectmatig actualiseren van bestemmingsplannen.</p> <p>3. Processturing door gemeenten is vaak onvoldoende waardoor capaciteitsverlies ontstaat.</p> <p>4. Kleine knelpunten in het plan leiden tot vertraging en capaciteitsverlies.</p> <p>5. Actualisering van bestemmingsplannen wordt als een project beschouwd i.p.v. als een reguliere activiteit.</p>	<p><b>Voorlichting</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Best practices procesinrichting en -uitvoering</li> <li>- Publicatie in vakblad aanpak voorbeeldgemeente</li> <li>- Beschrijving stappenplan, aandachtspunten</li> <li>- Bekendheid geven aan beschikbare informatie op VROM- en VNG-websites</li> </ul>	<p>VI (RMD)</p> <p>VI (RMD) VNG</p> <p>XXXXXXX</p> <p>VI (RMD)</p>	<p>VNG biedt op website onder RO wet- en regelgeving mogelijkheid tot praktijkvoorbeelden aan. Aandachtspunt bij thematische onderzoeken om gemeenten met goede aanpak te stimuleren tot publicatie op de VNG-website.</p> <p>In Binnenlands Bestuur of ander vakblad. Optie gemeente Arnhem of Apeldoorn hiervoor vragen (goed presterend en i.h.k.v. dit project geïnterviewd). Artikel introduceren met conclusies uit eindrapport van dit project.</p> <p>Op de VROM-website is al informatie beschikbaar over toetsen van ruimtelijke plannen (procedurele en inhoudelijke tips). Verder VROM-handreiking Digitale plannen (update 10/2008) en schema's beschikbaar via <a href="http://www.planprocessen.nl">www.planprocessen.nl</a> (ook via VNG-website).</p> <p>Meenemen in (uit te breiden) Handreiking RO en Milieu Punt van aandacht bij eventuele specifieke interventies bij thema-onderzoek.</p>

	Wet en regelgeving	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. De cyclus van 10 jaar leidt er automatisch toe dat bestemmingsplannen niet actueel zijn (inhoudelijk gezien lopen bestemmingsplannen altijd achter op recent beleid.</li> <li>2. Gemeenten gaan geen bestemmingsplannen zien die recent geactualiseerd zijn i.v.m. de beschikbare capaciteit etc.).</li> </ol>	AMvB-ruimte en provinciale verordeningen	XXXXXXXX	Aanscherping van verplichtingen tot actualisering heeft plaatsgevonden. Aandachtspunt is nog wel de stapeling van aanpassingen door 1 <sup>e</sup> en 2 <sup>e</sup> tranche, provinciale verordeningen en sectorale besluiten zoals Bevi en Luchthavenbesluit.
<b>Willen</b>	Kosten/baten	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. De baten van een actueel bestemmingsplan wegen niet op tegen de kosten (met name de vele verplichte onderzoeken) van het actualiseren van een bestemmingsplan.</li> <li>2. Gemeenten zijn bang voor planschades.</li> <li>3. Gemeenten moeten niet verhaalbare en vaak hoge kosten maken.</li> <li>4. Er wordt onnodig beslag gelegd op het ambtelijk apparaat.</li> </ol>	<b>Kostenreductie</b> - Zie onder 'kunnen'  Planschades door nationaal ruimtelijke belangen verhalen op rijk	Beleidsdirectie	Wordt rekening mee gehouden bij het opstellen van regelgeving. Zal in de praktijk meevallen omdat uitgangspunt van de AMvB-ruimte is dat bestaande rechten (ook indien strijdig) worden gerespecteerd. In het AO-ruimte van 29-9 is door de CDA-fractie hierover een vraag gesteld. Zie verder ook bij 'weten'.
	Onduidelijke verantwoordelijkheidsverdeling	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen rijk-provincie en provincie - gemeenten voor de uitwerking van het ruimtelijk beleid is onduidelijk.</li> <li>2. Door voorgenomen gemeentelijke herindeling voelt niemand zich verantwoordelijk.</li> </ol>	- Zie onder 'weten'  - Geen actie	XXXXXXXXXX	Wel herkenbaar.

	Acceptatie beleidsdoel	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Nieuwe regels worden door gemeenten als belemmerend ervaren. Door ruimtedruk moet er naast de nationale ruimtelijke belangen voor andere functies ook ruimte zijn.</li> <li>2. Oudere bestemmingsplannen geven bestuurders meer macht (betere onderhandelingspositie) en vrijheid (ontwikkelaars afhankelijk, economische belangen beter te verwezenlijken).</li> <li>3. Geen hoge prioriteit. Lokale belangen krijgen de voorkeur boven nationale belangen. Het nationaal ruimtelijk beleid is voor veel gemeenten een "ver van mijn bedshow".</li> <li>4. Gemeenten hebben geen beeld van de voordelen van actuele bestemmingsplannen als daar geen eigen belang (met name bij ontwikkelingen) aan is te koppelen. Er ontbreekt bijvoorbeeld een noodzaak om in een laagdynamisch gebied bestemmingsplannen te actualiseren.</li> <li>5. De politieke winst door realisatie (in eigen ambtstermijn) van lokale wensen ontbreekt in die gevallen; er is geen belang en je haalt veel overhoop.</li> <li>6. Er treden mogelijk ruimtelijke beperkingen op (voorbeeld: gemeenten willen de zoneringen niet altijd borgen of interpreteren deze ruim, om meer bouwcapaciteit te verkrijgen).</li> </ol>	<b>Draagvlak scheppen Inzet Wro-instrumenten</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Voorlichting over ruimtelijke belangen, effecten niet actualiseren en positieve effecten voor gemeenten zelf</li> <li>- Inpassingsplannen rijk en provincie</li> <li>- Toepassing beheersverordeningen</li> </ul>	VI (RMD/S&B)  Beleidsdirectie/ Provincie  PBL/VI (RMD)	Punt van aandacht bij eventuele specifieke interventies in themaonderzoek.  Nagaan bij welke prioritaire nationaal ruimtelijke belangen een inpassingsplan nodig is (in het algemeen is een inpassingsplan meer gericht op ontwikkeling). Ook relatie met inzet instrument proactieve aanwijzing.  Zie onder 'weten'.
	Wet en regelgeving	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Onder de WRO ontbrak de noodzaak voor actualisering door het instrument vrijstelling (artikel 19). Hiervan is door gemeenten veel gebruik gemaakt.</li> <li>2. Er ontbreekt een herzieningsplicht bij nieuw nationaal ruimtelijk beleid.</li> <li>3. Gemeenten starten pas met actualiseren als AMvB-ruimte en provinciale verordening is vastgesteld.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Herzien WRO</li> <li>- Aanpassen wet- en regelgeving (actualiseringsprikkel)</li> </ul>	XXXXXXXX  XXXXXXXX	De Wro voorziet alleen nog in binnenplanse- en tijdelijke ontheffingen en ontheffingen voor kleinschalige ontwikkelingen. Wel wordt de Wro herzien i.h.k.v. de crisis- en herstelwet en daarin wordt de koppeling tussen projectbesluit en bestemmingsplan zodanig versoepeld dat de (oude) zelfstandige projectprocedure weer gaat herleven.  Wro, AMvB-ruimte en andere AMvB's, provinciale verordeningen voorzien in aangescherpte verplichtingen tot actualisering. Als de evaluatie van de Wro daartoe aanleiding geeft kan een extra prikkel worden ingebouwd, bijvoorbeeld een aanhoudingsplicht van aanvragen omgevingsvergunning bij niet actuele plannen.

	Toezicht en sancties	<p>1. Ontbreken van sancties voor het niet actualiseren van bestemmingsplannen (WRO/Wro).</p> <p>2. Afname VI-onderzoeken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Interbestuurlijk toezicht</li> <li>- Monitoring en publiciteit</li> <li>- Thematisch onderzoek</li> <li>- Proactieve aanwijzing</li> <li>- Sanctiebepaling Wro uitbreiden</li> <li>- Horizontaal toezicht stimuleren</li> <li>- Verantwoording besteding gelden uit gemeentefonds</li> </ul>	<p>VI (RMD)/ provincie</p> <p>VI (RMD)</p> <p>VI (RMD)</p> <p>VI (S&amp;B)</p> <p>VI-RMD</p> <p>Beleidsdirectie</p> <p>Beleidsdirectie</p>	<p>Themaonderzoeken kunnen leiden tot specifieke interventies. Spaarzaam inzetten vanwege afbouw IBT.</p> <p>De resultaten van de brede monitor die in 2010 wordt uitgevoerd publiceren.</p> <p>Op de geprioriteerde belangen wordt vanuit stelselverantwoordelijkheid thematisch onderzoek verricht. Dit heeft tot doel om te toetsen of ruimtelijke plannen ook feitelijk ruimte bieden aan met het belang strijdige ontwikkelingen. Hierin kan worden samengewerkt met andere rijksinspecties.</p> <p>Toepassingsbeleid ontwikkelen of en in welke gevallen dit instrument wordt ingezet. De AMvB-ruimte geeft op zichzelf ook een aanwijzing. Van de mogelijkheid een generieke toepassing te geven aan een voorbereidingsbesluit op grond van dit besluit wordt geen gebruik gemaakt, vanwege de kans op planschadeclaims. Een pro-actieve aanwijzing heeft het voordeel dat hieraan een voorbereidingsbesluit kan worden verbonden voor die specifieke situatie.</p> <p>I.h.k.v. evaluatie Wro onderzoeken of er aanvullende sancties/prikkels nodig zijn om gemeenten aan te zetten tot actualisering. Hierbij ook specifiek kijken naar laagdynamische gebieden, omdat legessanctie daar mogelijk weinig effect heeft.</p> <p>Net als voor handhaving, kan in de Wro een bepaling worden opgenomen die aansluit de gedachte van horizontaal toezicht, door gebruik te maken van de verantwoordelijkheidsverdeling tussen college en raad op basis van het duale stelsel .</p> <p>Het college maakt jaarlijks haar voornemens tot actualisatie van het ruimtelijk beleid bekend en legt daarover in het daaropvolgende jaar verantwoording af.</p> <p>De uitkeringen voor taken op grond van de Wro zijn nu niet geoormerkt. Als dit wel het geval is kan over de besteding daarvan verantwoording worden gevraagd.</p>
--	----------------------	--	---	--	--

## Interventieaanpak handhaving bestemmingsplannen

### Prioritaire Nationaal ruimtelijke belangen (risico)

2 Verbetering Basiskwaliteit Hoofdinfrastructuur    3 Ontwikkeling Schiphol 2030    10a Ruimte voor de Rivier  
 10b Kust en Noordzee    13 EHS-, VHR-, NBW-gebieden    17 Rijksbufferzones  
 21 Recreatieve voorzieningen (recreatiewoningen)    40 PKB Structuurschema buisleidingen

Categorie Verklaring	Verklaringen geclusterd	Verklaringen gedetailleerd	Interventieopties	Acties	Opmerkingen
<b>Weten</b>	Onbekendheid met regels, risico's, noodzaak en strijdigheden	<ol style="list-style-type: none"> <li>Gemeenten zijn niet op de hoogte van de risico's van niet handhavend optreden.</li> <li>Gemeenten hebben ten onrechte de perceptie dat er geen strijdigheden zijn. Veel gemeenten hanteren het piepsysteem. Noodzaak tot toezicht/handhaving wordt afhankelijk gesteld van klachten en signalen.</li> <li>Geen sociale controle doordat burgers niet weten wat mag bij vigerende bestemmingsplannen.</li> <li>Als gemeenten niet weten wat het effect is van handhaving, omdat dit effect indirect of abstract is, dan zal dit een negatief effect hebben op de handavingsinzet. Gemeenten handhaven ook niet het rijksbelang, maar de voorschriften van het bestemmingsplan zelf. Handhaving van bestemmingsplannen wordt vaak niet structureel aangepakt maar ad hoc ingevuld. Hierdoor ontbreekt inzicht in strijdigheden.</li> <li>Door het ontbreken van actief toezicht komen overtredingen niet aan het licht. Gemeenten hebben geen zicht meer op illegale situaties.</li> <li>Een gemeente is in belangrijke mate afhankelijk van stakeholders, die belangen hebben in het betreffende gebied en de gemeente in kennis stellen van de met het bestemmingsplan strijdige activiteiten.</li> </ol>	<b>Voorlichting</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Handreiking met tips en praktijkvoorbeelden van mogelijke effecten</li> <li>Gebiedsgerichte aanpak stimuleren</li> </ul>	VI (RMD) /VNG  VI (RMD+ RAM)	VI-Noord heeft in 2006 toolkit verrommeling gepubliceerd. Staat op VROM- en VNG-website. Ander voorbeeld: handreiking onrechtmatige bewoning recreatiewoningen.  Het gaat er om dat burgers en belangengroeperingenhebbenden (stakeholders) strijdigheden onderkennen en signaleren bij gemeenten. Hiervoor is het van belang dat zij beschikken over de ruimtelijke regels (digitalisering bestemmingsplannen). Verder is het een taak van gemeenten zelf dit te organiseren. VI kan dit als aandachtspunt meenemen bij eventuele specifieke interventies n.a.v. themaonderzoeken of via regionaal acc.man. Verder kan worden gedacht aan publicatie van een goed voorbeeld in een vakblad en in de handreiking, Ten slotte kan verspreiding van informatie over nationaal ruimtelijke belangen aan gebruikers (burgers, bedrijven, organisaties) in het betreffende gebied naleving stimuleren.
	Onvoldoende kennis van handavingsmogelijkheden	<ol style="list-style-type: none"> <li>Onvoldoende kennis over mogelijkheden om alsnog te kunnen optreden na lange termijn.</li> </ol>	- Jurisprudentie verspreiden	XXXXXXXX	Er is in 2006 door Kluwer een handboek met jurisprudentie over bestuursrechtelijke handhaving uitgebracht, die aan alle gemeenten is toegestuurd.

<b>Kunnen</b>	Capaciteitsproblemen	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Gemeenten kunnen niet aan gekwalificeerd personeel komen, met name de kleine gemeenten.</li> <li>2. Bij kleine gemeenten waar geen functiescheiding is doorgevoerd staat het toezicht onder tijdsdruk van de vergunningverleningstaken.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kwaliteitscriteria transitieprogramma</li> <li>- RUD's of andere samenwerkingsverbanden</li> </ul>	<p>Provincies</p> <p>Provincies</p>	<p>Toezicht en handhaving van bestemmingsplannen valt onder de reikwijdte van de kwaliteitscriteria (rechtstreekse verboden). Voor capaciteitsknelpunten zijn de criteria voor Kritieke massa relevant. Nulmeting begin 2010. Eind 2010 moeten criteria in gemeentelijke organisaties zijn geïmplementeerd.</p> <p>Als gemeenten niet aan de kwaliteitscriteria kunnen voldoen zal opschaling een logisch gevolg zijn.</p>
	Ruimte in oude bestemmingsplannen	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Overgangsbepalingen of gedogen laten handhavend optreden niet meer toe.</li> <li>2. Onduidelijke of ontbrekende normstelling in met name oude bestemmingsplannen.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Plantoetsing VI</li> <li>- Interventies onderdeel actualisering bestemmingsplannen</li> <li>- Toezien op uitvoering retrospectieve toets bij nieuwe bestemmingsplannen</li> <li>- Standaardvoorschriften Wro ook op bestaande plannen van kracht laten zijn</li> </ul>	<p>VI (BRR)</p> <p>Divers</p> <p>VI (BRR)</p> <p>Beleidsdirectie</p>	<p>Toets op toepassing standaardvoorschriften overgangsbepalingen Wro in bestemmingsplannen.</p> <p>Zie overzicht "interventies actualiseren bestemmingsplannen". (De scope voor handhaven zijn die gemeenten die wel actuele bestemmingsplannen hebben).</p> <p>In selectieve toetslijst en VI-handleiding plantoetsing opnemen dat getoetst wordt op aanwezigheid retrospectieve toets en handavingsparagraaf.</p> <p>Dit vergt een aanpassing van e.d. wro. Voorkomt legalisering van strijdigheden door te ruimte formulering van overgangsbepalingen.</p>

<b>Willen (toezicht en handhaving)</b>	Kosten/baten	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kosten van toezicht zijn hoog. Economische of individuele belangen prevaleren.</li> <li>2. Legaliseren overtreding is goedkoper/ makkelijker dan kostbare handhavingsprocedures, waar ook geen leges tegenover staan.</li> <li>3. Angst om "onderuit" te gaan bij de bestuursrechter of voor lange procedures.</li> <li>4. Als een gemeente een gebied wil ontwikkelen wordt wel ingezet op handhaving ter voorkoming van legalisering illegale situaties of hoge kosten later.</li> <li>5. Handhaven leidt tot een ongewenst neveneffect zoals "ondergronds gedrag".</li> </ol>	<b>Kostenreductie</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Stimuleringsubsidies, verhogen bijdrage gemeentefonds</li> <li>- Toepassen bestuurlijke boete</li> <li>- Schaalvergroting/ uitbesteding</li> </ul>	XXXXXXXXX  Beleidsdirectie  Provincies VI-RMD	<p>Taken worden in medebewind uitgevoerd. Hierdoor al uitkering via gemeentefonds (niet geormerkt).</p> <p>Het kunnen toepassen van een bestuurlijke boete compenseert in enige mate de kosten en werkt preventieverhogend.</p> <p>Ook hier geldt dat schaalvergroting een kostendrukkend effect kan hebben. Schaalvergroting is noodzakelijk als niet kan worden voldaan aan kwaliteitscriteria. Ook kan de gemeente uit het oogpunt van kostenbesparing vrijwillig kiezen voor uitbesteding van toezichtstaken aan andere publieke of zelfs private toezichtshouders.</p>
	Onduidelijke verantwoordelijkheidsverdeling	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Gemeente vindt dat niet zij maar een andere instantie verantwoordelijk is voor de handhaving.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kwaliteitscriteria</li> </ul>	Provincies	Gemeenten zijn o.g.v. de procescriteria verplicht afspraken te maken over gevallen waarin meerdere organisaties tegelijkertijd handhavingsbevoegd zijn.
	Acceptatie beleidsdoel	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Gemeenten zien niet de risico's als gevolg van geen toezicht optreden met als gevolg een lage prioriteit.</li> <li>2. Strijdige belangen; de eigen belangen, waaronder de economische wegen zwaarder.</li> <li>3. Gemeenten onderschrijven niet de noodzaak van het beleidsdoel waarvoor handhavend optreden nodig is.</li> <li>4. De baten zijn verder niet altijd concreet en zichtbaar voor de eigen burgers, zeker als het gaat om nationaal ruimtelijke belangen. Veel gemeenten voeren dan ook toezicht en handhaving uit vanuit een dienstverlenende optiek, dus bij klachten ingegeven door eigen belangen.</li> </ol>	<b>Draagvlak scheppen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Handreiking met praktijkvoorbeelden van mogelijke effecten</li> <li>- Draagvlak scheppen via raadscommissies</li> </ul>	VI (RMD+RAM)  VI (RAM)	<p>Zie onder 'weten'.</p> <p>Na gemeenteraadsverkiezingen voorlichtingsronde houden voor nieuwe raadscommissies/gemeenteraden.</p>
Bestuurscultuur (cliëntisme), electoraal belang	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. In electoraal opzicht geen populaire handelswijze bestuurders willen burgers vaak ter wille zijn (cliëntisme, cultuur). Te kleine afstand tussen bestuurder en burger in met name kleine gemeenten. Electorale overwegingen.</li> <li>2. Het niet prioriteren van toezicht en handhaving hangt vaak samen met de opvatting dat handhaving niet "scoort"; het doet afbreuk aan het imago van bestuurders/de gemeente.</li> <li>3. Electorale belangen spelen een rol in kleinere gemeenten bij de keuze te handhaven.</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kwaliteitscriteria transitieprogramma</li> <li>- Verstevigen rol gemeenteraden</li> </ul>	Provincies  XXXXXXXXX	<p>Voor veel kleinere gemeenten zal gelden dat niet kan worden voldaan aan de kwaliteitscriteria. Taken zullen in dat geval worden ondergebracht in een RUD of een ander samenwerkingsverband. Hierdoor staat (mits gemandateerd voor handhavingsbesluiten) het bestuur meer op afstand. Ook de kwaliteitscriteria zelf (procescriteria) moeten bijdragen aan meer controle op het handavingsproces binnen gemeenten.</p> <p>Een andere bijdrage aan de sturing van de gemeentelijke handavingsprocessen komt voort uit de verplichting in de Wro voor het college, om jaarlijkse inzage in beleidsvoornemens handhaving en de resultaten van de uitvoering ervan.</p>	

	Toezicht en sancties	<p>1. Er is geen sanctie op niet handhaven.</p> <p>2. 2<sup>e</sup> lijnstoezicht en publiciteit door VI heeft bijgedragen aan actievere handhaving.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Monitoring handhavingsjaarverslagen en werking horizontaal toezicht</li> <li>- Kwaliteitscriteria transitieprogramma</li> <li>- Interbestuurlijk toezicht</li> <li>- CdK</li> <li>- Thematisch onderzoek</li> <li>- Verzoeken tot handhaving, in de plaatsstelling minister</li> <li>- Ontwikkelen sanctie instrument</li> </ul>	<p>VI (RMD)</p> <p>Provincies</p> <p>VI (RMD)</p> <p>Provincies</p> <p>VI (RMD)</p> <p>VI (S&amp;B)</p> <p>Beleid</p>	<p>De resultaten kunnen worden gepubliceerd.</p> <p>Als gemeenten voldoen aan deze criteria kan er op worden vertrouwd dat deze taken naar behoren worden uitgevoerd. Nadere uitwerking moet nog plaatsvinden of en welke inzet van de VI wordt gevraagd om gemeenten aan het vereiste niveau te kunnen laten voldoen.</p> <p>Optie bij themaonderzoeken. Spaarzaam inzetten vanwege de afbouw van het IBT.</p> <p>In extreme gevallen, waarbij sprake is van taakverwaarlozing, kan de CdK worden gevraagd te interveniëren op basis van de gemeentewet. Geen structurele maar ad hoc interventie.</p> <p>Op de geprioriteerde belangen wordt vanuit stelselverantwoordelijkheid thematisch onderzoek verricht Dit heeft tot doel om te toetsen of de feitelijke situatie overeenstemt met het bestemmingsplan en dieper in te gaan op de gemeentelijke handhavingspraktijk. Hierin kan worden samengewerkt met andere rijksinspecties.</p> <p>Beleid ontwikkelen in welke gevallen deze instrumenten worden ingezet.</p> <p>Niet handhaven van bestemmingsplannen betreft vaak kleinere strijdigheden. De op grond van de Wro beschikbare instrumenten zijn vaak zwaar als een gemeente zich weigerachtig toont. Een sanctie instrument ontbreekt zelfs. Een (inter)bestuurlijke boete zou mogelijk een passend instrument kunnen zijn.</p> <p>Toelichting VI S&amp;B (Bart Snel): Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat het sanctieinstrumentarium dat na 2012 nog ter beschikking staat, niet alleen bij algehele taakverwaarlozing maar ook in individuele gevallen wordt ingezet. Een eerder idee om voor individuele gevallen als instrument de last onder dwangsom te introduceren is hierdoor gesneuveld.</p>
--	----------------------	--	---	---	--